

ПРОЕКТ СТАНОВЛЕННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ*М.В. Гриньова, І.А. Шарка
Полтава, Україна*

У процесі реалізації тренінгових програм створюються найкращі умови для задоволення потреб майбутніх учителів у спілкуванні, у самовираженні, у пізнанні світу, себе в ньому та сенсу життя в цілому. Завдяки рефлексії виникає можливість створення виключно значущої ситуації для їх самотворення, коли майбутній учитель стає здатним до глибинного занурення у себе, до вияву себе нового, до пізнання своєї суті.

Тренінг – це висока активність, яка трансформується в бажання всіх висловлюватись, захоплення результатом власної та групової діяльності, переживання від результату своєї праці та співпраці. Це результат сприймання себе як особистості, що є результатом формування позитивної «Я – концепції» у кожного майбутнього вчителя [4].

Тренінг сприяє створенню ситуації співучасті у створенні творчих задумів у процесі прийняття рішень. У ході спільної діяльності відбувається збагачення смислами буття, розширюється спектр особистості співвідносити свою мету й дію з метою й діями інших, здатність мобілізувати свої зусилля не лише в бажаному, а й у потрібному напрямі. Основою діяльності в тренінговій групі, є комплекс «Я – інші», до складу якого входить: ставлення вчителя до самого себе, його ставлення до інших. Тренінгові програми сприяють створенню в майбутнього вчителя своєрідного поля морального зв'язку з ситуацією, в якій він діє, та з партнером, якому себе репрезентує [1,3].

У процесі спільної діяльності вчителі проникають як у свій власний духовний світ, так і у світ інших, допомагаючи один одному формувати здоровий моральний світогляд на основі єдиних моральних переконань.

Тренінг – це шлях до взаємозбагачення, заохочення майбутніх вчителів до відкритості, співпраці, удосконалення, можливість критично осмислити свій власний досвід. Він активізує процес зростання виховуючої ініціативи, який проявляється у висуненні і постановці виховних завдань, розширюючи рамки особистісного цілепокладання [5].

Механізми тренінгу роблять його важливим інструментом, який сприяє розвитку ініціативи і самодіяльності, створенню атмосфери свободи, творчого розквічення та умови для саморозвитку, формуванню у майбутніх вчителів прагнення вдосконалити самих себе [2].

Тренінгові форми навчання максимально створюють можливість для життєвого самовизначення молодих вчителів, що означає розкриття перед ними світу людських взаємин у всій їх складності й суперечливості, вичленення тих моделей взаємодії між людьми, котрі можуть вести до успіху.

Література

1. Войцехова А.І. Виховуємо лідерів. Програма спецкурсу «Розвиток комунікативних та організаторських здібностей» [Текст] / А. І. Войцехова // Психологічна газета. – 2006. – №15. – С.3-6.
2. Денисова О. Як стати лідером (тренінговий модуль) / О. Денисова, Г. Ковганич // Завуч. – 2006. – №22. – С. 30-41.
3. Кравченко Л. Формування лідерських та організаторських якостей студентів як майбутніх менеджерів освіти / Л. Кравченко // Імідж сучасного педагога. – 2007. – №7-8. – С. 57-62.
4. Седова Н. Феномен лідерства як результат внутрішньогрупового розвитку студентського осередку/ Н. Седова // Імідж сучасного педагога. – 2007. – №9-10. – с. 81-90.
5. Ягоднікова В.В. Виховання лідера / В. В. Ягоднікова // Виховна робота в школі. – 2009. – №10. – с. 2-36.

**НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА В СИСТЕМІ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ***Н.Б. Грицай
Рівне, Україна*

Сучасній вітчизняній освіті потрібен учитель, який би не механічно відтворював певні методичні догми, а вносив би у навчально-виховний процес новизну, оригінальність та творчість. Недаремно однією з найважливіших функцій методичної діяльності вчителя є дослідницька. Учитель-дослідник знає, якими методами краще подати навчальний матеріал у різних класах, які завдання поставити учням, які використати засоби активізації пізнавальної діяльності школярів, як підвищити їхні пізнавальні інтереси, розвинути самостійність і креативність. Тому серед методичних компетенцій педагогів окремо виділяють дослідницьку, яка передбачає постановку і вирішення методичної проблеми, володіння методами науково-методичного дослідження, активну участь в експериментальній роботі щодо підвищення ефективності навчального процесу.

У вищому навчальному закладі система методичної підготовки майбутніх учителів біології охоплює теоретичний курс методики викладання предмета, практичні та лабораторні заняття, самостійну роботу, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, курсових та кваліфікаційних робіт,